

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Παροχή κινήτρων για την προ- σέλκυση ανθρώπινου δυναμικού υψηλών προσόντων»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Στη σημερινή δύσκολη οικονομική συγκυρία είναι απαραίτητη η χάραξη μιας σύγχρονης, στοχευμένης και συντονισμένης πολιτικής για τον Απόδημο Ελληνισμό, που θα αξιοποιεί και θα αναδεικνύει το σύνολο των δημιουργικών δυνάμεων του Ελληνισμού, εντός και εκτός Ελλάδας, με όραμα, με στρατηγική, με σταθερές δομές και με ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματα. Είναι γεγονός ότι σήμερα η χώρα μας περνάει μια μεγάλη οικονομική κρίση, ίσως τη μεγαλύτερη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η οποία καθιστά επιτακτική, τόσο την ανάγκη ανανέωσης του παραγωγικού και επενδυτικού συστήματος της, όσο και την ανάγκη ανανέωσης των σχέσεών μας με τον απόδημο Ελληνισμό με πιο αποτελεσματικά και ουσιαστικά μέσα.

Είναι σημαντικό να δοθεί όραμα συμμετοχής στους Ομογενείς που διαπρέπουν στις χώρες υποδοχής τους και διεθνώς, ούτως ώστε να μπορέσουν να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο και στην αλλαγή της Ελλάδας, με σκοπό την ανανέωση της παραγωγικής και τεχνολογικής μας βάσης, όσο και της υφιστάμενης τεχνογνωσίας. Προς αυτή την κατεύθυνση, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η παροχή κινήτρων και μια στοχευμένη οικονομική διπλωματία για την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς των Ομογενών στην Ελλάδα.

Σήμερα, στο πλαίσιο της παρούσας μεταρρυθμιστικής περιόδου, στοχεύουμε στην προσέλκυση των Ελλήνων του εξωτερικού και στην προώθηση σχέσεων συνεργασίας με όσους δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με σκοπό την καινοτομία, την έρευνα, τις επενδύσεις και την άντληση πρόσθετης αξίας ως μέσο στήριξης της ανάπτυξης και της εξόδου μας από την οικονομική κρίση στην οποία έχουμε εισέλθει. Πολλοί Έλληνες διαπρέπουν στον ακαδημαϊκό χώρο, καθώς, επίσης, πολλοί άλλοι ανήκουν στους οικονομικά επιφανέστερους του κόσμου με επιθυμία να επενδύσουν στη χώρα μας. Συνεπώς πρέπει να υπάρξει ενθάρρυνση προς όλες τις κατευθύνσεις, για να προσελκύσουμε τους μεγάλους αυτούς Έλληνες να επενδύσουν στην πατρίδα μας. Για αυτό το σκοπό υπάρχει άμεση ανάγκη δημιουργίας ενός ασφαλούς, σταθερού, νομικά κατοχυρωμένου επενδυτικού περιβάλλοντος, όπου η απλοποίηση του φορολογικού καθεστώτος παίζει πρωταρχικό ρόλο.

Σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις, έχει γίνει μια σειρά από επαφές με επιφανείς Έλληνες για τη διερεύνηση των κατάλληλων δράσεων στους κατάλληλους τομείς, για να επενδύσουν τα κεφάλαιά τους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού, Παύλο Γερούλανο κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης της Επιτροπής Ελληνισμού της Διασποράς στις 25.5.2011, αναμένεται προς ψήφιση ένα "fast track" τουρισμού για να δοθούν άδειες λειτουργίας σε ξενοδοχειακές μονάδες, οι οποίες βρίσκονται σε εκκρεμότητα.

Ένα από τα βασικά προβλήματα της χώρας μας είναι η διαρροή νέων ικανών επιστημόνων προς το εξωτερικό. Πλήθος επιστημόνων ελληνικής καταγωγής διαπρέπουν εκτός των ελληνικών συνόρων και η επιστροφή τους στην πατρίδα δεν προβάλλει ως ελκυστική επιλογή. Ως

εκ τούτου, πρέπει να δημιουργηθούν οι συνθήκες για τον επαναπατρισμό των Ελλήνων του εξωτερικού ή και για την ουσιαστική συνεργασία ανταλλαγής τεχνογνωσίας με αντίστοιχους επιστήμονες που ζουν στην Ελλάδα, ώστε να μπορέσουν με τις γνώσεις και τις ικανότητές τους να προσφέρουν τα μέγιστα στην αναγέννηση και ανάπτυξη της χώρας μας.

Στο πλαίσιο αυτό, ένα σημαντικό βήμα θα αποτελούσε η δημιουργία μιας θεσμικής βάσης, που θα προσφέρει κίνητρα επαναπατρισμού και κατοχύρωση της πνευματικής περιουσίας, που έχουν ήδη αναπτύξει οι Ομογενείς ή που θα προσφέρουν. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που ήδη έχει λειτουργήσει σε άλλες χώρες. Τα κίνητρα μπορούν να είναι φορολογικές ελαφρύνσεις και κοινωνικές παροχές σε Έλληνες επιστήμονες Ομογενείς, που επιλέγουν να επαναπατριστούν για να εργαστούν στην Ελλάδα, να αναπτύξουν επαγγελματική δραστηριότητα στη χώρα μας και να μεταφέρουν εδώ την μόνιμη κατοικία τους ή, ακόμη και, να εργαστούν σε συγκεκριμένους τομείς με Έλληνες του εσωτερικού από τις χώρες υποδοχής τους.

Το ισχύον έως σήμερα δίκαιο για την παροχή κινήτρων περιλαμβάνει ιδίως:

Α) Άρθρο 30 ν. 3653/2008 «Θεσμικό πλαίσιο έρευνας και τεχνολογίας και άλλες διατάξεις». 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων θεσπίζονται κίνητρα και μέτρα διευκόλυνσης για την προσέλκυση ξένων επιστημόνων από χώρες εντός ή εκτός της Ε.Ε.. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Ανάπτυξης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, θεσπίζονται κίνητρα για τον επαναπατρισμό Ελλήνων επιστημόνων της διασποράς από χώρες εντός και εκτός Ε.Ε.. Με την απόφαση αυτή προσδιορίζονται ειδικότερα οι κατηγορίες Ελλήνων επιστημόνων της διασποράς και μπορούν να προβλεφθούν εφάπαξ ερευνητικές χορηγίες ένταξης επιστημόνων στον ερευνητικό ιστό της χώρας, ύψους μέχρι εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, άλλα ειδικά οικονομικά κίνητρα, μέτρα διευκόλυνσης της επιστροφής των Ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού, να ρυθμίζεται η αναγνώριση προϋπηρεσίας των Ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού και να προβλέπεται η ίδρυση γραφείων δραστηριοποίησης Ελλήνων επιστημόνων της διασποράς σε χώρες του εξωτερικού και ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Η.Π.Α. και την Αυστραλία. 3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης προκηρύσσονται εθνικά προγράμματα έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας που ανταποκρίνονται στις ειδικές προδιαγραφές της Ε.Ε. και συγχρηματοδοτούνται από το εκάστοτε Πρόγραμμα - Πλαίσιο της Ε.Ε. για την έρευνα και την τεχνολογία. 4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης συγκροτούνται επιτροπές, έργο των οποίων είναι η εναρμόνιση των εθνικών κανόνων δικαίου με την Ευρωπαϊκή Χάρτα των Ερευνητών και τον Κώδικα Δεοντολογίας για τις Προσλήψεις των Ερευνητών και την άρση των εμποδίων στην κινητικότητα των ερευνητών στο πλαίσιο της σχετικής στρατηγικής της Ε.Ε.. Τα σχετικά μέτρα λαμβάνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ή με κοινή απόφαση αυτού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και μπορεί να αφορούν, μεταξύ άλλων, θέματα διευκόλυνσης της εισόδου και της διαμονής των αλλοδαπών ερευνητών στην Ελλάδα.

Β) Τον νέο Επενδυτικό Νόμο 3908/2011, ο οποίος πε-

ριλαμβάνει τα ακόλουθα καθεστώτα επενδύσεων: Α) Τα γενικά καθεστώτα επενδύσεων ενισχύουν ανταγωνιστικά και βιώσιμα επενδυτικά σχέδια με τεκμηριωμένες προοπτικές κερδοφορίας, στηρίζουν τις επενδύσεις στην τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία και προωθούν την περιφερειακή συνοχή και την πράσινη ανάπτυξη. Β) Τα ειδικά καθεστώτα επενδύσεων αντιμετωπίζουν ειδικότερες προκλήσεις της αναπτυξιακής διαδικασίας και αντιστοιχούν σε τομείς στους οποίους δίνεται ιδιαίτερη έμφαση. Αφορούν την επιχειρηματικότητα των νέων, τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια, τα ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια για τον τεχνολογικό και οργανωτικό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, τις επενδύσεις συνέργειας και δικτύωσης (clusters). Τα παραπάνω καθεστώτα συνδυάζουν μια σειρά από μέσα ενίσχυσης, όπως φοροαπαλλαγές επί των κερδών προ φόρων, έξι χρόνια για υφιστάμενες επιχειρήσεις και οχτώ χρόνια για νέες επιχειρήσεις, στοχευμένες επιχορηγήσεις κεφαλαίου, επιδοτήσεις σε χρηματοδοτικές μισθώσεις (leasing), ανάλογα με την αναπτυξιακή στόχευση του καθενός, ενώ παράλληλα ενεργοποιείται το ΕΤΕΑΝ για την άμεση εξασφάλιση ρευστότητας στην αγορά με τη χορήγηση ευνοϊκών και χαμηλότοκων δανείων στις επιχειρήσεις που θα επενδύσουν.

Με βάση τα ανωτέρω και τη καλή διεθνή πρακτική (ιδίως τη σχετική νομοθετική πρωτοβουλία που επιτυχώς έλαβε χώρα στην Ιταλία), προτείνεται η ακόλουθη πρόταση νόμου.

Αθήνα, 21 Μαρτίου 2012.

Η προτείνουσα Βουλευτής

Ε. Παναρίτη

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Παροχή κινήτρων για την προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού υψηλών προσόντων

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών νόμος σκοπεύει να συμβάλει στη ανάπτυξη της χώρας μέσω της αξιοποίησης των ανθρωπίνων, πολιτιστικών και επαγγελματικών εμπειριών που αποκτήθηκαν από πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι κατοικούσαν για τουλάχιστον 24 συναπτούς μήνες στην Ελλάδα, σπουδάζουν, εργάζονται ή ακολούθησαν μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό και αποφασίζουν να επιστρέψουν στην Ελλάδα. Για τον σκοπό αυτό, ο παρών νόμος προβλέπει την παροχή φορολογικών κινήτρων, υπό τη μορφή μειωμένης φορολόγησης εισοδήματος, προς όφελος των φυσικών προσώπων που καθορίζονται από το άρθρο 2 παραγράφου 2 του παρόντος.

2. Τα φορολογικά οφέλη που προβλέπει ο παρών νόμος ισχύουν από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του παρόντος νόμου μέχρι το φορολογικό έτος που ολοκληρώνεται την 31η Δεκεμβρίου 2013. Δικαιούχοι των προαναφερθέντων ωφελημάτων είναι οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου συγκεντρώνουν τα απαιτούμενα προσόντα, που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος.

Άρθρο 2 Δικαιούχοι

Τα φορολογικά ωφελήματα του άρθρου 3 του παρόντος νόμου δικαιούνται:

α) Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν γεννηθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 1969, κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος, κατοικούσαν για τουλάχιστον 24 συναπτούς μήνες στην Ελλάδα και που, παρότι είναι κάτοικοι της χώρας καταγωγής τους, ανέπτυξαν δίχως διακοπή δραστηριότητα εξαρτημένης εργασίας, ανεξάρτητης εργασίας ή επιχείρησης έξω από αυτήν τη χώρα και από την Ελλάδα τους τελευταίους 24 μήνες ή και περισσότερο, οι οποίοι προσλαμβάνονται ή αρχίζουν επιχειρηματική δραστηριότητα ή ανεξάρτητη εργασία στην Ελλάδα και μεταφέρουν τον τόπο διαμονής και κατοικίας τους στην Ελλάδα εντός 3 μηνών από την πρόσληψη ή την έναρξη της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

β) Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν γεννηθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 1969, κατοικούσαν για τουλάχιστον 24 συναπτούς μήνες στην Ελλάδα, και που, παρότι είναι κάτοικοι της χώρας καταγωγής τους, ακολούθησαν δίχως διακοπή σπουδές έξω από αυτήν τη χώρα και από την Ελλάδα τους τελευταίους 24 μήνες, ή και περισσότερο, αποκτώντας ένα πανεπιστημιακό δίπλωμα ή έναν μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης, οι οποίοι προσλαμβάνονται ή αρχίζουν επιχειρηματική δραστηριότητα ή ανεξάρτητη εργασία στην Ελλάδα και μεταφέρουν τον τόπο διαμονής και κατοικίας τους στην Ελλάδα εντός 3 μηνών από την πρόσληψη ή την έναρξη της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

Άρθρο 3 Ωφελήματα

1. Τα εισοδήματα από εξαρτημένη εργασία, τα εισοδήματα από επιχείρηση και τα εισοδήματα από ανεξάρτητη εργασία που αποκτώνται από τα φυσικά πρόσωπα του άρθρου 2 του παρόντος λαμβάνονται υπόψη για τη δημιουργία της φορολογικής βάσης, αναφορικά με τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων σε μειωμένο ποσοστό, όπως ακολούθως:

- α) 20 τοις εκατό, για τις εργαζόμενες γυναίκες και
- β) 30 τοις εκατό, για τους εργαζόμενους άνδρες.

2. Τα ωφελήματα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αναγνωρίζονται στο πλαίσιο των ορίων που τάσσει ο κανονισμός ΕΚ 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

3. Η χρήση των ωφελημάτων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου είναι ασυμβίβαστη με την ταυτόχρονη χρήση κινήτρων επενδυτικών νόμων.

4. Εξαιρούνται από τα ωφελήματα του άρθρου 1 του παρόντος άρθρου οι πολίτες που έχουν σχέση εργασίας αορίστου χρόνου με την ελληνική δημόσια διοίκηση ή με επιχειρήσεις που υπάγονται στο ελληνικό δίκαιο και οι οποίοι, βάσει αυτής της σχέσης εργασίας αναπτύσσουν στο εξωτερικό την επαγγελματική τους δραστηριότητα, ακόμη και για τη χρονική περίοδο που καθορίζεται από το άρθρο 2 του παρόντος νόμου.

5. Το ωφέλημα που παρέχεται στους εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, κατόπιν ειδικού αιτήματος αυτών, υπολογίζεται από τον εργοδότη προκειμένου

για τον υπολογισμό των φορολογικών κρατήσεων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4 **Διαχείριση διοικητικών διαδικασιών** **για την επιστροφή στην Ελλάδα**

Τα προξενικά γραφεία της Ελλάδας στο εξωτερικό παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση για την ολοκλήρωση της επιστροφής στην Ελλάδα των φυσικών προσώπων που αφορά ο παρών νόμος.

Άρθρο 5 **Προστασία των κτηθέντων δικαιωμάτων**

Η Κυβέρνηση προωθεί, όπου δεν υπάρχουν ήδη, τη σύναψη διμερών συμφωνιών με τα ξένα κράτη καταγωγής των εργαζομένων του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση α', με σκοπό την αναγνώριση σε αυτούς τους εργαζόμενους του δικαιώματος συνυπολογισμού των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης εξωτερικού με τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης εσωτερικού. Με την κύρωση των συμφωνιών αυτής της παραγράφου, καθορίζονται ακολούθως, με ειδική νομοθετική διάταξη, οι απαραίτητοι οικονομικοί πόροι.

Άρθρο 6 **Λόγοι έκπτωσης από τα ωφελήματα**

Ο δικαιούχος των φορολογικών κινήτρων του της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου εκπίπτει του δικαιώματος σε αυτά, εάν μεταφέρει εκ νέου την κατοικία ή τη διαμονή του εκτός της Ελλάδας πριν από την πάροδο πέντε (5) ετών από την πρώτη χρήση του ωφελήματος. Σε αυτήν την περίπτωση προβλέπεται επιστροφή των ωφελημάτων των οποίων έχει κάνει χρήση ο δικαιούχος, με επιβολή των αντίστοιχων κυρώσεων και προστίμων.

Άρθρο 7 **Δημοσιονομική ρήτρα**

Από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, δεν πρέπει να απορρέουν νέες ή μεγαλύτερες οικονομικές επιβαρύνσεις για τα δημόσια οικονομικά.

Αθήνα, 21 Μαρτίου 2012

Η προτείνουσα Βουλευτής

Ε. Παναρίτη